

Ekonomie práce: seminář 4

Průběžný test

- Průběžný test bude mít 15 otázek, každá bude mít 5 možných odpovědí a vždy bude pouze 1 správně. Za špatnou odpověď se body neodečítají. Maximum je 15 bodů.
- Test bude pokrývat látku prvních 6 přednášek/kapitol, konkrétně se jedná o: (i) Úvod do ekonomie práce, (ii) Nabídka práce, (iii) Poptávka po práci, (iv) Rovnováha na trhu práce, (v) Kompenzující mzdové rozdíly a (vi) Lidský kapitál.
- Kalkulačky jsou povoleny.

Mzdová struktura

1. Vysvětlete, proč je rozdělení mezd v ekonomice pozitivně zešikmené.
2. Vysvětlete a nakreslete *Lorenzovu křivku*. Popište, jak spočítat *Giniho koeficient*. Jaké jiné způsoby měření příjmové nerovnosti znáte?
3. Co je to *fenomén superstar*? Vysvětlete, které faktory určují, proč v některých povoláních vzniká a v některých ne.
4. Jakým způsobem se dá zvýšení příjmové nerovnosti vysvětlit pomocí modelu relativní nabídky a poptávky?
5. Které faktory mohou přispívat ke zvyšování příjmové nerovnosti v ekonomice?
6. Vysvětlete koncept *sociální mobility*. Z jakých důvodů existuje pozitivní korelace mezi schopnostmi rodičů a jejich dětí? Vysvětlete pojem *regrese směrem k průměru*.
7. Posuďte oprávněnost následujícího tvrzení: Rostoucí mzdová mezera mezi vysoce-vzdělanými a málo-vzdělanými pracovníky bude generovat změny na trhu práce v příštích dekádách. Výsledkem těchto změn bude, že velká část tohoto nadprůměrného příjmu pro vysoce-vzdělané pracovníky vymizí.
8. Jaký dopad budou mít následující události na příjmovou nerovnost?
  - (a) Minimální mzda se začne indexovat podle inflace.
  - (b) Sníží se sociální dávky.
  - (c) Vláda zavede dotace pro firmy, které zaměstnávají nekvalifikované pracovníky.
  - (d) Vláda začne více bránit hranice ekonomiky vůči nelegálnímu přílivu imigrantů.
9. Mezi roky 1970 a 2000 se nabídka práce vysokoškolských absolventů dramaticky zvýšila, zatímco nabídka práce středoškolských absolventů bez VŠ se snížila. Ve stejném čase, průměrná reálná mzda vysokoškolských absolventů byla relativně stabilní, zatímco průměrná reálná mzda středoškolských absolventů bez VŠ klesla. Jak mohou být tyto změny vysvětleny pomocí modelu nabídky a poptávky?
10. (a) Povede přítomnost šedé ekonomiky k tomu, že Giniho koeficient bude nerovnost v rozdělování příjmu nadhodnocovat nebo podhodnocovat?

- (b) Uvažujte ekonomiku ve které 90 procent obyvatel přiznává příjem ve výši 10000 Kč a zbylých 10 procent obyvatel přiznává příjem ve výši 110000 Kč. Jaký bude Giniho koeficient v této ekonomice? ($G = 0.45$)
- (c) Předpokládejme, že nejchudších 90 procent obyvatel má ve skutečnosti příjem 15000 Kč, jelikož mají ještě nepřiznaný příjem 5000 Kč z šedé ekonomiky. Jaký bude Giniho koeficient nyní? ($G = 0.349$)
11. Uvažujte ekonomiku, která má následující rozdělení příjmu: každá osoba v dolním kvartilu vydělává 15000 Kč; každá osoba v prostředních dvou kvartilech vydělává 40000 Kč; a každá osoba v horním kvartilu vydělává 100000 Kč.
- (a) Jaký je Giniho koeficient v této ekonomice? ($G = 0.327$)
- (b) Předpokládejme, že dolní kvartil neplatí žádné daně, prostřední dva kvartily platí na daních 10 procent svého příjmu a horní kvartil platí na daních 28 procent svého příjmu. Dvě třetiny všech daňových výnosů se rozdělí rovnoměrně mezi všechny občany ve formě národní obrany, penzí, výstavby silnic, atd. Zbylá třetina daňového výnosu se rozdělí mezi dolní kvartil. Jaký bude Giniho koeficient v tomto případě? ($G = 0.173245$)
12. Uvažujte dvě domácnosti, které vydělávají 40000 Kč a 56000 Kč. Jaký bude očekávaný procentuální rozdíl ve mzdách mezi jejich dětmi, vnoučaty a pravnoučaty, pokud mezi-generační korelace v příjmech je 0.2, 0.4 a 0.6?
13. Předpokládejte, že 50 procent populace má rovný podíl na p procentech národního důchodu, kde $0 \leq p \leq 50$. Pro jakékoliv p , jaký bude Giniho koeficient?